

Umeå tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 138
901 04 Umeå

Datum	2024-12-02
SMHI Dnr	2023/1495/10.1
Er referens	M 1413-23

mmd.umea@dom.se

**Yttrande över Underrättelse/kungörelse -
Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken (9 kap.
och 11 kap.) till fortsatt och utökad gruv- och
förädlings-verksamhet, inklusive etablering av
anläggning för utvinning av apatitkoncentrat och
demonstrationsanläggning för direktreduktion av
järnmalm med vätgas i Malmberget, Gällivare
kommun samt ansökan om Natura 2000-tillstånd
(7 kap. 28 § miljöbalken) och dispens enligt
artskyddsförordningen (2007:845)**

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområde hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö). För grundvattenfrågor hänvisas till Sveriges geologiska undersökning (SGU), som är expertmyndighet för grundvatten. För frågor rörande vattenmiljö hänvisas till andra myndigheter.

En allmän synpunkt är att det har skickats ut en mycket stor mängd dokument tillhörande rubricerad remiss. Det hade varit hjälpsamt med en sammanställning/läsanvisning med en tydlig redovisning om vad som tillkommit och vilka underlag som har uppdaterats. SMHI kan inte garantera att myndigheten har tillägnat sig alla dokument som är av relevans för SMHI. SMHI skulle uppskatta att få läsanvisningar för uppdateringar och kompletteringar i den fortsatta ansökningsprocessen.

SMHI har fortsatt synpunkter på delar av utredningen.

SMHI – Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Postadress SMHI 601 76 • NORRKÖPING • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01

Huvudkontor SMHI

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 NORRKÖPING

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr
753 40 UPPSALA

SMHI

Besöksadress Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

Uttag av vatten från Lina älv (Aktbilaga 680)

För vattenuttag från Lina älv på 700 m³/dygn föreslås som villkor att vattenuttag får göras under perioden maj – december, då flödena normalt är högre, vilket SMHI tycker är bra. Villkoret kan lämpligen kompletteras med lägsta tillåtna flöde för vattenuttag, då låga flöden även kan uppkomma under perioden maj till december.

Bräddning av vatten till Lina älv

SMHI ser positivt på att det ska tas fram en strategi för bräddning till Lina älv, men myndigheten vill ha möjlighet att komma med synpunkter på den utredningen.

Förändrad sträckning av Bergbäcken

I Aktbilaga 478, ”Samlade svar på frågor som kommit upp under MUF 3 - 4 juni 2024” redovisas grafer för flöden upp- och nedströms den förändrade sträckningen av Bergbäcken för både nuläget och för ansökt verksamhet. Graferna visar dock enbart typåret ”normalår”. Påverkan på flödena bör redovisas även för extremåren (typåren ”torrår” och ”blötår”). SMHI tar gärna del av underlaget för de redovisade graferna, samt om det finns beräkningar även för torrår och blötår. För samtliga typår bör även hänsyn tas till effekter av ett förändrat framtida klimat.

Avdunstning

SMHI vill upplysa om att arbete pågår med uppdatering av kartor för avdunstning för den nya normalperioden 1991 - 2020.

Framtida klimat

I Aktbil. 682, Hydrologisk modellering av Lina älv, finns ett resonemang om att bedömda framtida högre vinterflöden kommer att innebära en positiv effekt på vattenkemin i älven eftersom det förväntas innebära en större utspädning av bräddvatten från anläggningen.

SMHI vill påminna om osäkerheterna i värdena för framtida klimat, men bedömer att slutsatserna om generellt sett ökade lågflöden vintertid verkar rimliga.

I Aktbilaga 682, Hydrologisk modellering av Lina älv, skriver bolaget att ”I SMHI:s dataset över ett framtida klimat finns däremot beräknad avrinning i olika vattendrag att tillgå. Beräknad avrinning på månadsbasis för Lina älv har därför laddats ner...”. SMHI vill även upplysa om att de data som kan laddas ned från den fördjupade klimatscenariotjänsten är förändringsvärden, och inte data med absoluta värden. Förändringsvärdena utgör inte någon tidsserie, utan är månadsmedelvärden för hela respektive 30-årsperiod.

Resultaten i kapitel 4 baseras på en mätperiod på några få år. SMHI vill åter påpeka att den korta perioden med observerade vattenföringar innebär stora osäkerheter i resultaten för nutida klimat, vilket innebär ännu större osäkerheter för ett framtida klimat.

SMHI – Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Postadress SMHI 601 76 • NORRKÖPING • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01

Huvudkontor SMHI

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 NORRKÖPING

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr
753 40 UPPSALA

SMHI

Besöksadress Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maria Norman, Maud Goltsis Nilsson och Karin Jacobsson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering